

บทที่ 5

สรุปผลการศึกษา การอภิปราย และข้อเสนอแนะ

การศึกษาเรื่อง “การรับรู้ข้อมูลข่าวสาร และทัศนคติของนักศึกษาธรรมศาสตร์ที่มีต่อโครงการธรรมศาสตร์ทำนาเศรษฐกิจพอเพียง มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์” มีวัตถุประสงค์ในการศึกษาดังนี้

1. เพื่อศึกษาการรับรู้ข้อมูลข่าวสารของนักศึกษาธรรมศาสตร์ที่มีต่อโครงการธรรมศาสตร์ทำนาเศรษฐกิจพอเพียง มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
2. เพื่อศึกษาทัศนคติของนักศึกษาธรรมศาสตร์ที่มีต่อโครงการธรรมศาสตร์ทำนาเศรษฐกิจพอเพียง มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
3. เพื่อศึกษาการรับรู้ข้อมูลข่าวสารของนักศึกษาธรรมศาสตร์ที่มีต่อโครงการธรรมศาสตร์ทำนาเศรษฐกิจพอเพียง มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ที่แตกต่างกันตามสายการเรียน

การศึกษานี้มีรูปแบบเป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ทุกชั้นปี จำนวน 416 คน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ คือ ร้อยละ และค่าเฉลี่ย เพื่ออธิบายข้อมูลต่าง ๆ ที่เก็บได้จากกลุ่มตัวอย่างและทำการทดสอบสมมติฐานด้วยการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ โดยใช้สถิติ t-test และสถิติการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) และการวิเคราะห์ค่าสหสัมพันธ์ (Pearson Correlation) เพื่อทดสอบสมมติฐาน การวิจัย

สรุปผลการศึกษา

ส่วนที่ 1 ศึกษาการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร และทัศนคติของนักศึกษาที่มีต่อโครงการ

- 1.1 ลักษณะทางประชากรศาสตร์
- 1.2 การรับรู้และข่าวสารที่ได้รับจากโครงการธรรมศาสตร์ทำนาเศรษฐกิจพอเพียงของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
- 1.3 ทัศนคติที่มีต่อโครงการธรรมศาสตร์ทำนาเศรษฐกิจพอเพียงของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

ส่วนที่ 2 การทดสอบสมมติฐาน

ส่วนที่ 1 ศึกษาการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร และทัศนคติของนักศึกษาที่มีต่อโครงการ

1. ลักษณะทางประชากรศาสตร์

ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลที่เป็นลักษณะทางประชากรศาสตร์ของกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ เพศ อายุ ชั้นปี รายได้ต่อเดือน และค่าใช้จ่ายต่อเดือนของกลุ่มตัวอย่างจำนวน 416 คน พบว่า กลุ่มตัวอย่างเป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย คือเป็นเพศหญิง 295 คน (ร้อยละ 70.9) และเป็นเพศชาย 121 คน (ร้อยละ 29.1)

อายุ 21 ปีมากที่สุดคือจำนวน 123 คน (ร้อยละ 29.6) รองลงมาคือ 20 ปี จำนวน 88 คน (ร้อยละ 21.2) และ 22 ปี จำนวน 87 คน (ร้อยละ 20.9)

ชั้นปีที่ 4 มากที่สุดคือจำนวน 126 คน (ร้อยละ 30.3) รองลงมาคือ ชั้นปีที่ 3 จำนวน 124 คน (ร้อยละ 29.8) และชั้นปีที่ 1 จำนวน 85 คน (ร้อยละ 20.4)

รายได้ต่อเดือนเท่ากับ 4,001 - 5,000 บาทมากที่สุดคือจำนวน 97 คน (ร้อยละ 23.3) รองลงมาคือ 6,001 - 7,000 บาท จำนวน 76 คน (ร้อยละ 18.3) และ 3,001 - 4,000 บาท จำนวน 64 คน (ร้อยละ 15.4)

ค่าใช้จ่ายต่อเดือนเท่ากับ 4,001 - 5,000 บาท มากที่สุดคือจำนวน 94 คน (ร้อยละ 22.6) รองลงมาคือ 3,001 - 4,000 บาท จำนวน 92 คน (ร้อยละ 22.1) และ 6,001 - 7,000 บาท จำนวน 72 คน (ร้อยละ 17.3)

2. การรับรู้และข่าวสารที่ได้รับจากโครงการธรรมศาสตร์ทำนาเศรษฐกิจพอเพียง ของมหาวิทยาลัย ธรรมศาสตร์

สื่อมวลชนที่กลุ่มตัวอย่างได้รับข่าวสารโครงการธรรมศาสตร์ทำนาเศรษฐกิจพอเพียงของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์มากที่สุดคือ หนังสือพิมพ์ คือมีกลุ่มตัวอย่างที่ได้รับข่าวสารจำนวน 188 คน (ร้อยละ 45.2 ของกลุ่มตัวอย่าง) รองลงมาคือ โทรทัศน์ มีกลุ่มตัวอย่างที่ได้รับข่าวสารจำนวน 158 คน (ร้อยละ 38 ของกลุ่มตัวอย่าง) และนิตยสาร มีกลุ่มตัวอย่างที่ได้รับข่าวสารจำนวน 40 คน (ร้อยละ 10.1 ของกลุ่มตัวอย่าง)

สื่อประชาสัมพันธ์ของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ที่กลุ่มตัวอย่างได้รับข่าวสารโครงการธรรมศาสตร์ทำนาเศรษฐกิจพอเพียง ของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์มากที่สุดคือ คัทเออร์ คือมีกลุ่มตัวอย่างที่ได้รับข่าวสารจำนวน 340 คน (ร้อยละ 82.5 ของกลุ่มตัวอย่าง) รองลงมาคือ ป้ายผ้า มีกลุ่มตัวอย่างที่ได้รับข่าวสารจำนวน 222 คน (ร้อยละ 53.9 ของกลุ่มตัวอย่าง) และเพื่อนหรือบุคคลใกล้ชิด มีกลุ่มตัวอย่างที่ได้รับข่าวสารจำนวน 183 คน (ร้อยละ 44.4 ของกลุ่มตัวอย่าง)

ข้อมูลข่าวสารโครงการธรรมศาสตร์ทำนาเศรษฐกิจพอเพียง ของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ที่กลุ่มตัวอย่างรับรู้มากที่สุด คือ “วัตถุประสงค์หลักของโครงการนี้ คือ เพื่อให้นักศึกษาตระหนักในคุณค่าของการใช้ชีวิตตามแนวพระราชดำริเศรษฐกิจพอเพียง เกิดการเรียนรู้และจิตสำนึกรับผิดชอบต่อสังคมไทย” มีกลุ่มตัวอย่างที่ทราบจำนวน 385 คน (ร้อยละ 92.5) รองลงมา คือ “นักศึกษาทุกชั้นปี มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ มีสิทธิเข้าร่วมในโครงการนี้ด้วยความสมัครใจ” มีกลุ่มตัวอย่างที่ทราบจำนวน 329 คน (ร้อยละ 79.1) และ “โครงการนี้จัดขึ้นที่มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ศูนย์รังสิต บนพื้นที่ 6 ไร่ ด้านข้างคณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี” มีกลุ่มตัวอย่างที่ทราบจำนวน 325 คน (ร้อยละ 78.1)

กลุ่มตัวอย่างที่มีระดับการรับรู้ข่าวสารในระดับปานกลาง มากที่สุดคือจำนวน 178 คน (ร้อยละ 42.8) รองลงมา คือ ระดับน้อย จำนวน 122 คน (ร้อยละ 29.3) และระดับมาก จำนวน 116 คน (ร้อยละ 27.9)

3. ทศนคติที่มีต่อโครงการธรรมศาสตร์ทำนาเศรษฐกิจพอเพียง ของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

กลุ่มตัวอย่างมีทัศนคติว่า “การจัดโครงการนี้มีคณาจารย์ ข้าราชการ นักศึกษาศิษย์เก่าและชาวนาไปร่วมกันทำเป็นสิ่งที่ดี” มากที่สุด คือ ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.92 รองลงมา คือ “โครงการนี้ควรดำเนินต่อไป” ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.84 และ “ท่านมีความชื่นชอบต่อโครงการ” ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.74 ทศนคติของนักศึกษาธรรมศาสตร์ที่มีต่อโครงการธรรมศาสตร์ทำนาเศรษฐกิจพอเพียง ของ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ในภาพรวมนั้น อยู่ในระดับสูง โดยมีค่าเฉลี่ยที่ 3.46

ส่วนที่ 2 การทดสอบสมมติฐาน

ผู้ศึกษาได้นำข้อมูลจากแบบสอบถาม มาทดสอบสมมติฐานการศึกษา ด้วยโปรแกรม SPSS/PC ซึ่งการทดสอบสมมติฐานที่ตั้งไว้ 2 ข้อหลัก โดยใช้การทดสอบความสัมพันธ์ด้วยสถิติ t-test และสถิติการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA) โดยมีระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 ปรากฏผลดังนี้

สมมติฐานที่ 1 ชั้นปีและสายการเรียนที่แตกต่างกัน ทำให้การรับรู้ข้อมูลข่าวสารของนักศึกษาธรรมศาสตร์ที่มีต่อโครงการธรรมศาสตร์ทำนาเศรษฐกิจพอเพียง มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์แตกต่างกัน พบว่าค่า $\text{Sig} (0.040) < 0.05$ เป็นการยอมรับสมมติฐาน โดยจำแนกตามชั้นปี พบว่า นักศึกษาชั้นปีที่ 4 จะมีการรับรู้ข้อมูลข่าวสารที่มีต่อโครงการธรรมศาสตร์ทำนาเศรษฐกิจพอเพียงน้อยกว่านักศึกษาชั้นปีที่ 1 และนักศึกษาชั้นปีที่ 2

สายการเรียนที่แตกต่างกัน ทำให้การรับรู้ข้อมูลข่าวสารของนักศึกษาธรรมศาสตร์ที่มีต่อโครงการธรรมศาสตร์ทำนาเศรษฐกิจพอเพียง มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ แตกต่างกัน Sig (0.000) < 0.05 เป็นการยอมรับสมมติฐาน โดยจำแนกตามสายวิชา พบว่า นักศึกษาสายวิชาวิทยาศาสตร์สังคมและมนุษย์จะมีการรับรู้ข้อมูลข่าวสารที่มีต่อโครงการธรรมศาสตร์ทำนาเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงมากกว่านักศึกษาสายวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และ สายวิทยาศาสตร์สุขภาพ

สมมติฐานที่ 2 การรับรู้ข้อมูลข่าวสารที่แตกต่างกัน ทำให้ทัศนคติของนักศึกษาธรรมศาสตร์ที่มีต่อโครงการธรรมศาสตร์ทำนาเศรษฐกิจพอเพียง มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ แตกต่างกัน พบว่าค่า Sig.(0.000) < 0.05 เป็นการยอมรับสมมติฐาน ยิ่งนักศึกษามีการรับรู้ข้อมูลข่าวสารมาก ก็จะมีทัศนคติต่อโครงการธรรมศาสตร์ทำนาเศรษฐกิจพอเพียง มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ที่ดีมากขึ้น และทัศนคติของนักศึกษาธรรมศาสตร์ที่มีต่อโครงการธรรมศาสตร์ทำนาเศรษฐกิจพอเพียง มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ เป็นไปในทิศทางบวก ในระดับสูง

อภิปรายผลการศึกษา

การรับรู้ข้อมูลข่าวสารที่ได้รับจากโครงการธรรมศาสตร์ทำนาเศรษฐกิจพอเพียงของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ มีความรู้เกี่ยวกับข้อมูลข่าวสารโครงการธรรมศาสตร์ทำนาเศรษฐกิจพอเพียง และเมื่อวัดระดับการรับรู้ข้อมูลข่าวสารโครงการ พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความรู้เกี่ยวกับข้อมูลข่าวสารโครงการฯ ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย เท่ากับ 5.23) ซึ่งกลุ่มตัวอย่างรับรู้ ข้อมูลข่าวสารจากสื่อมวลชน คือ สื่อหนังสือพิมพ์มากที่สุด พรทิพย์ พิมลสินธุ์ กล่าวว่า สื่อ คือ พาหะที่นำข่าวสารจากผู้ส่งสารไปยังผู้รับสาร ซึ่งสื่อมวลชนที่ใช้ในการประชาสัมพันธ์นั้นเป็นสื่อที่สามารถควบคุมได้ สื่อมวลชนที่ประชาสัมพันธ์ได้ชื่อเนื้อที่และเวลาเพื่อเผยแพร่ข่าวสารที่ต้องการ หรืออาจจะเป็นข้อตกลงกับสื่อมวลชนที่ให้เนื้อที่และเวลา เพื่อเผยแพร่เหมือนกับการจ่ายเงินซื้อสื่อ หนังสือพิมพ์เป็นสื่อมวลชนที่เข้าถึงนักศึกษาได้มาก¹

¹พรทิพย์ พิมลสินธุ์, การวิจัยเพื่อการประชาสัมพันธ์, พิมพ์ครั้งที่ 4 (กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ประกายพรึก, 2539), น. 14.

สื่อประชาสัมพันธ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ที่กลุ่มตัวอย่างได้รับข่าวสารมากที่สุด คือ คัทเอ๊าท์ ซึ่งจะเห็นได้ว่าการรับรู้ข้อมูลข่าวสารที่ได้รับจากโครงการธรรมศาสตร์ทำนาเรียนรู้ เศรษฐกิจพอเพียง ผ่านทางสื่อหนังสือพิมพ์ และคัทเอ๊าท์ที่มากกว่าสื่ออื่น ๆ ของกลุ่มตัวอย่างนั้น ยังสอดคล้องกับขั้นตอนการเปิดรับ (Selective Exposure) ในกระบวนการในการเลือกรับสาร (Selective Processes) ของผู้รับสารที่ พีระ จิระโสภณ² ได้อธิบายไว้ว่า ผู้รับสารจะเลือกเปิดรับ สื่อและข่าวสารตามความสนใจและความต้องการของตนเองอีกด้วย และจากการตอบ แบบสอบถามของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า กลุ่มตัวอย่างรับรู้มากที่สุดคือวัตถุประสงค์หลักของ โครงการนี้ คือ เพื่อให้นักศึกษา

ตระหนักในคุณค่าของการใช้ชีวิตตามแนวพระราชดำริเศรษฐกิจพอเพียง เกิดการเรียนรู้และจิตสำนึกรับผิดชอบต่อสังคมไทย รองลงมาคือ “นักศึกษาทุกชั้นปี มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ มีสิทธิเข้าร่วมในโครงการนี้ด้วยความสมัครใจ” และ “โครงการนี้จัดขึ้นที่มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์รังสิต บนพื้นที่ 6 ไร่ ด้านข้างคณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี ทั้งนี้เป็นเพราะการ ประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารผ่านทางสื่อต่าง ๆ ของโครงการ โดยทุกสื่อจะมีวัตถุประสงค์ใน การสื่อสาร คือ เพื่อให้นักศึกษาตระหนักในคุณค่าของการใช้ชีวิตตามแนวพระราชดำริ เศรษฐกิจพอเพียง เกิดการเรียนรู้

และจิตสำนึกรับผิดชอบต่อสังคมไทย และแจ้งให้ทราบว่านักศึกษาทุกชั้นปี มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ มีสิทธิเข้าร่วมในโครงการนี้ด้วยความสมัครใจ รวมถึงหลาย ๆ ปีที่ผ่านมา ได้มีโครงการที่ตระหนักในคุณค่าของการใช้ชีวิตตามแนวพระราชดำริเศรษฐกิจพอเพียง หลาย โครงการด้วยกัน ทั้งหน่วยงานภาครัฐและเอกชน ซึ่งทำให้กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ มีพื้นฐานเกี่ยวกับการตระหนักและยึดถือในคุณค่าการใช้ชีวิตตามแนวพระราชดำริเศรษฐกิจพอเพียง และ ทำให้ ทราบข้อมูลข่าวสารโครงการฯ ที่คล้ายคลึงกับหลาย ๆ โครงการที่มีการตระหนักและยึดถือใน คุณค่าการใช้ชีวิตตามแนวพระราชดำริเศรษฐกิจพอเพียงมาก่อนแล้ว นั่นเอง ซึ่งแนวคิดของ เศรษฐกิจพอเพียงเป็นปรัชญาที่แนวการดำรงอยู่และปฏิบัติตนของประชาชนในทุกระดับ ตั้งแต่ ระดับครอบครัว ระดับชุมชน จนถึงระดับรัฐทั้งในการพัฒนาและบริหารประเทศให้ดำเนินไปใน ทางสายกลาง โดยเฉพาะการพัฒนาเศรษฐกิจ เพื่อให้ก้าวหน้าต่อโลกยุคโลกาภิวัตน์³

²พีระ จิระโสภณ, “แนวคิดเกี่ยวกับการเลือกเปิดรับสาร,” ใน เอกสารการสอนชุดวิชาหลัก และทฤษฎีการสื่อสาร, หน่วยที่ 10 (นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2529), น. 636-639.

³“ตามรอยพระยุคลบาท ด้วย ‘ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง’,”

<http://www.komchadluek.net/2006/07/11/i001_25320.php?news_id=25320> ,

ทัศนคติที่มีต่อโครงการธรรมศาสตร์ทำนาเศรษฐกิจพอเพียง ของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

จากการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีทัศนคติที่ดีต่อโครงการธรรมศาสตร์ทำนาเศรษฐกิจพอเพียง ของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ในระดับสูง (ค่าเฉลี่ย 3.46) ซึ่งสามารถอธิบายได้ว่า จากการที่กลุ่มตัวอย่างได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารที่ได้รับจาก “โครงการธรรมศาสตร์ทำนาเศรษฐกิจพอเพียง ของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์” ทั้งจากประสบการณ์ของตนเองและจากการเผยแพร่ของหน่วยงานอย่างต่อเนื่อง กลุ่มตัวอย่างจึงมีทัศนคติที่ดีต่อโครงการธรรมศาสตร์ทำนาเศรษฐกิจพอเพียงด้วยเช่นกัน ซึ่งเป็นไปตามหลักการเกิดทัศนคติที่ได้กล่าวว่า ทัศนคติของบุคคลส่วนหนึ่งเกิดจากการเรียนรู้ ประสบการณ์ ความเชื่อ ค่านิยม ทัศนคติที่มีอยู่เดิม รวมทั้งจากสื่อมวลชน ดังนั้นกลุ่มตัวอย่างก็อาจจะมีทัศนคติที่ดีต่อโครงการธรรมศาสตร์ทำนาเศรษฐกิจพอเพียง จึงเป็นเสมือนการ ย้ำทัศนคติที่มีอยู่ให้เป็นที่ไปในทิศทางเดิม คือ มีทัศนคติในทางที่ดี

การทดสอบสมมติฐาน

สมมติฐานที่ 1 ชั้นปีและสายการเรียนที่แตกต่างกัน ทำให้การรับรู้ข้อมูลข่าวสารของ นักศึกษาธรรมศาสตร์ที่มีต่อโครงการธรรมศาสตร์ทำนาเศรษฐกิจพอเพียง มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ แตกต่างกัน

จากผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า ชั้นปีและสายการเรียนที่แตกต่างกัน ทำให้การรับรู้ข้อมูลข่าวสารของนักศึกษาธรรมศาสตร์ที่มีต่อโครงการธรรมศาสตร์ทำนาเศรษฐกิจพอเพียง แตกต่างกัน พบว่า นักศึกษาชั้นปีที่ 4 จะมีการรับรู้ข้อมูลข่าวสารที่มีต่อโครงการธรรมศาสตร์ทำนาเศรษฐกิจพอเพียงน้อยกว่านักศึกษาชั้นปีที่ 1 และนักศึกษาชั้นปีที่ 2 รวมทั้งนักศึกษาสายวิชา วิทยาศาสตร์สังคมและมนุษย์จะมีการรับรู้ข้อมูลข่าวสารที่มีต่อโครงการธรรมศาสตร์ทำนาเศรษฐกิจพอเพียงมากกว่านักศึกษาสายวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และสายวิทยาศาสตร์ สุขภาพ แสดงให้เห็นว่า ชั้นปีและสายการเรียนที่แตกต่างกันมีผลทำให้เกิดการรับรู้ที่ต่างกัน อาจกล่าวได้ว่า การรับรู้ของคนเราจะแตกต่างกันไปตามประสบการณ์ความคาดหวัง และแรงจูงใจของแต่ละคน โดยทั่วไปการรับรู้ที่แตกต่างกันเกิดจากอิทธิพลหรือตัวกรอง (Filter) บางอย่าง ไม่ว่าจะเป็น แรงผลักดัน หรือจูงใจ (Motives) ประสบการณ์เดิม (Past Experience) กรอบอ้างอิง (Frame of Reference) ซึ่งเกิดจากการสั่งสอนอบรมทางครอบครัวและสังคม รวมไปถึงสภาพแวดล้อมที่ต่างกัน และสภาวะจิตใจและอารมณ์ โดยมองว่า กระบวนการรับรู้ข้อมูลข่าวสารของผู้รับสาร จะแตกต่างกันไปตามประสบการณ์ ความต้องการ ทัศนคติและความเชื่อของผู้รับสาร และยัง

สอดคล้องกับกระบวนการเลือกรับรู้ โจเซฟ ที เคลปเปอร์ (Joseph T. Klapper)⁴ ได้อธิบายไว้ว่า ผู้รับสารจะเลือกเปิดรับสื่อและข่าวสารตามความสนใจและความต้องการของตนเองอีกด้วย จะเห็นได้ว่า ชั้นปีและสายการเรียนที่แตกต่างกัน จัดได้ว่าเป็นตัวกรองหนึ่งที่มีผลต่อการรับรู้ด้วยเช่นกัน มีผลทำให้การรับรู้ข้อมูลข่าวสารแตกต่างกัน โดยชั้นปีที่ 1 และ 2 ได้เข้ามามีส่วนร่วมมากกว่าชั้นปีที่ 4 เพราะชั้นปีที่ 1 และชั้นปีที่ 2 ได้ศึกษาอยู่ที่ศูนย์รังสิตอันเป็นสถานที่เดียวกับโครงการ รวมทั้งสายวิชาวิทยาศาสตร์สังคมและมนุษย์จะมีการรับรู้ข้อมูลข่าวสารของโครงการ ธรรมชาติการทำนาเศรษฐกิจพอเพียงมากกว่าสายอื่น เนื่องจากแนวคิด พฤติกรรม สภาพแวดล้อม และลักษณะพื้นฐานทางการศึกษาที่ต่างกัน นอกจากนี้การประชาสัมพันธ์ที่ใช้สื่อต่าง ๆ อย่างต่อเนื่อง อาทิ สื่อมวลชน และสื่อประชาสัมพันธ์ของทางมหาวิทยาลัย มีผลทำให้การรับรู้แตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 2 การรับรู้ข้อมูลข่าวสารที่ต่างกัน ทำให้ทัศนคติของนักศึกษา ธรรมชาติที่มีต่อโครงการธรรมชาติทำนาเศรษฐกิจพอเพียง มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ แตกต่างกัน

จากผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า ยิ่งนักศึกษามีการรับรู้ข้อมูลข่าวสารมาก ก็จะมีทัศนคติต่อโครงการธรรมชาติทำนาเศรษฐกิจพอเพียง มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ที่ดีมากขึ้น เช่นกัน พัทธี และคณะ⁵ ได้กล่าวว่า การรับรู้ เป็นกระบวนการทางจิตที่ตอบสนองต่อสิ่งเร้าที่ได้รับ เป็นกระบวนการเลือกรับสารและจัดสารเข้าด้วยกัน และตีความของสารที่ได้รับตาม ความเข้าใจ ความรู้สึกของตน โดยอาศัยประสบการณ์ ความเชื่อ ทัศนคติ และสิ่งแวดล้อมเป็นกรอบในการรับรู้ ซึ่งการเปลี่ยนแปลงทัศนคติขึ้นอยู่กับความรู้ ถ้ามีความรู้ ความเข้าใจ ก็จะส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงทัศนคติ และเมื่อทัศนคติเปลี่ยนแปลง พฤติกรรมก็จะเปลี่ยนแปลงตามมา⁶ นั่นคือ เมื่อมี

⁴ Joseph T. Klapper, Mass Communication Research: An Old Road Resurveyed, (Indianapolis: Boff's Merrill, 1958), อ้างถึงใน พีระ จิระโสภณ, “แนวคิดเกี่ยวกับการเลือกเปิดรับสาร,” น. 636-639.

⁵ พัทธี เขยจรรยา, เมตตา วิวัฒนากุล และ ถิรพันธ์ อนุวัชศิริวงศ์, ทฤษฎีแม่บททางนิเทศศาสตร์ (กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2543), น. 113.

⁶ ต่อสิริ กลีบบัว, “ทัศนคติและความคาดหวังของผู้ใช้กล้องถ่ายภาพดิจิทัลในเขตกรุงเทพมหานคร,” (วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต คณะวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2547), น. 19.

การเปิดรับข้อมูลข่าวสารโครงการฯ ทางสื่อต่าง ๆ ก็จะทำให้เกิดความรู้ ความเข้าใจ และตระหนักในคุณค่าความสำคัญของการใช้ชีวิตตามแนวพระราชดำริเศรษฐกิจพอเพียง ตลอดจนเห็นผลดีของโครงการและผลประโยชน์ที่ตนเองและสังคม รวมไปถึงประเทศชาติที่ได้รับจากโครงการ ทำให้เกิดทัศนคติและพฤติกรรมที่อยากจะเข้าร่วมกับโครงการ แสดงให้เห็นว่า การรับรู้ข้อมูลข่าวสารโครงการมีความสัมพันธ์กับทัศนคติที่มีต่อโครงการฯ

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากผู้วิจัย

1. จากการศึกษพบว่า สื่อประชาสัมพันธ์ของมหาวิทยาลัยที่กลุ่มตัวอย่างได้รับข้อมูลข่าวสารโครงการมากที่สุด คือ คัทเอ๊าท์ และสื่อมวลชนที่กลุ่มตัวอย่างได้รับข้อมูลข่าวสารโครงการมากที่สุด คือ สื่อหนังสือพิมพ์ ดังนั้น การประชาสัมพันธ์โครงการ จึงควรใช้คัทเอ๊าท์และสื่อหนังสือพิมพ์ในการประชาสัมพันธ์โครงการไปตลอดอย่างต่อเนื่องตลอดระยะเวลาการดำเนินโครงการ เพื่อให้สามารถกระตุ้นเกิดจิตสำนึกและทัศนคติที่ดี และมีส่วนร่วมในโครงการอย่างต่อเนื่อง
2. จากการศึกษพบว่า นักศึกษาสายวิทยาศาสตร์สังคมและมนุษย์จะมีการรับรู้ข้อมูลข่าวสารที่มีต่อโครงการธรรมศาสตร์ทำนาเศรษฐกิจพอเพียงมากกว่านักศึกษาสายวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และ สายวิทยาศาสตร์สุขภาพ ดังนั้นจึงควรเน้นประชาสัมพันธ์ให้นักศึกษาสายวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และ สายวิทยาศาสตร์สุขภาพ ให้มากกว่าเดิม
3. จากการศึกษพบว่า นักศึกษาชั้นปีที่ 4 จะมีการรับรู้ข้อมูลข่าวสารที่มีต่อโครงการธรรมศาสตร์ทำนาเศรษฐกิจพอเพียงน้อยกว่านักศึกษาชั้นปีที่ 1 และนักศึกษาชั้นปีที่ 2 จึงควรกำหนดกลยุทธ์ให้นักศึกษาชั้นปีที่ 4 เข้ามามีส่วนร่วมกับกิจกรรมมากขึ้น
4. การดำเนินการควรจัดต่อเนื่องทุก ๆ ปี และทำให้เกิดผลอย่างจริงจัง
5. ควรทำให้ครอบคลุมและกระจายพื้นที่มากกว่านี้ และควรนำข่าวที่ได้ไปแจกคนจนหรือคนที่เดือดร้อนขาดแคลนจริง ๆ
6. ควรจัดให้มีโครงการอื่น ๆ ที่ปลูกฝังปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงนอกจากการทำนาด้วย
7. การดำเนินงานประชาสัมพันธ์ของโครงการ ธรรมศาสตร์ทำนาเศรษฐกิจพอเพียง ควรมีการกระจายข่าวสารข้อมูลเกี่ยวกับโครงการนี้ให้ทั่วถึง ด้วยวิธีการต่าง ๆ เช่น

- ติดป้ายคัทเอาท์ตามจุดบอดต่าง ๆ เช่น ตามสายการเรียนสายวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และสายวิทยาศาสตร์สุขภาพ

- ประกาศทางสื่อวิทยุกระจายเสียงของมหาวิทยาลัย
- ประชาสัมพันธ์ลงจุลสารธรรมศาสตร์ของมหาวิทยาลัย
- ติดโปรเตอร์ตามชมรมกิจกรรมต่าง ๆ ของนักศึกษา

8. ควรมีการประเมินผลโครงการ ธรรมศาสตร์ทำนาเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง หลังจากดำเนินการเสร็จสิ้นแล้วทุกครั้ง เพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปพัฒนาแผนงานประชาสัมพันธ์ในครั้งต่อไป

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. การศึกษาในครั้งนี้เป็นการศึกษาการรับรู้ข้อมูลข่าวสารและทัศนคติของโครงการ ธรรมศาสตร์ทำนาเศรษฐกิจพอเพียง แต่ไม่ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมของนักศึกษาธรรมศาสตร์ที่มีต่อโครงการธรรมศาสตร์ทำนาเศรษฐกิจพอเพียง ดังนั้นในการวิจัยต่อไปควรศึกษาถึงการมีส่วนร่วมที่มีต่อโครงการธรรมศาสตร์ทำนาเศรษฐกิจพอเพียงด้วย

2. ควรที่จะทำการศึกษาเชิงคุณภาพ เช่น การสัมภาษณ์เจาะลึกนักศึกษา หรือผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องมีส่วนร่วม เพื่อทำให้ทราบถึงความคิดเห็นและความต้องการของนักศึกษา หรือผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องมีส่วนร่วม อย่างแท้จริง

3. ควรทำการศึกษาถึงกลุ่มบุคคลที่ได้รับประโยชน์จากโครงการธรรมศาสตร์ทำนาเศรษฐกิจพอเพียง นี้โดยตรง เพื่อให้ได้ข้อมูลของกลุ่มเป้าหมายที่หลากหลายมากขึ้น